

**Valtioneuvoston kirjelmä Eduskunnalle ehdotuksesta
neuvoston päätökseksi (kasvilajikkeiden yleissopimus)**

Perustuslain 96 §:n 2 momentin perusteella lähetetään Eduskunnalle Euroopan yhteisöjen komission 16 päivänä joulukuuta 2004 tekemä ehdotus unionin päätökseksi Euroopan yhteisön liittymisestä uusien kasvilajikkeiden

suojaamista koskevaan kansainväliseen yleissopimukseen, sellaisena kuin se on tarkistettuna Genevessä 19 päivänä maaliskuuta 1991 sekä ehdotuksesta laadittu muistio.

Helsingissä 24 päivänä helmikuuta 2005

Maa- ja metsätalousministeri *Juha Korkeaoja*

Maatalousneuvos Kirsi Heinonen

ASIA

EHDOTUS NEUVOSTON PÄÄTÖKSEKSI EUROOPAN YHTEISÖN LIITTYMISESTÄ UUSIEN KASVILAJIKKEIDEN SUOJAAMISTA KOSKEVAAN KANSAINVÄLISEEN YLEISSOPIMUKSEEN, SELLAISENA KUIN SE ON TARKISTETTUNA GENEVESSÄ 19 PÄIVÄNÄ MAALISKUUTA 1991

ASIAKIRJAT

EURODOC NRO: KOM(2004) 798 lopullinen

1. Yleistä

Euroopan yhteisöjen komissio antoi neuvostolle 16 päivänä joulukuuta 2004 ehdotuksen neuvoston päätökseksi Euroopan yhteisön liittymisestä kasvilajikkeiden suojaamisesta koskevaan kansainväliseen yleissopimukseen, sellaisena kuin se on tarkistettuna Genevessä 19 päivänä maaliskuuta 1991. Uusia kasvilajikkeita suojaavan kansainvälisen liiton (UPOV) keskeisiä tehtäviä ovat kansainvälisen yhdenmukaisuuden edistäminen ja yhteistyö kasvilajikkeiden suojaamista koskevan lainsäädännön käyttöönotossa. Useimmat Euroopan yhteisön jäsenmaat ovat Suomen tavoin jo UPOV:n jäseniä. Myös Euroopan yhteisön liittymistä pidetään välttämättömänä, jotta se voisi täysimääräisesti hyödyntää sopimuspuolille kuuluvia oikeuksia ja tulla tunnustetuksi kansainvälisen yhteisön jäsenenä, jota sopimuksen velvoitteet sitovat.

Vuonna 1961 tehtiin kansainvälinen sopimus kasvilajikkeiden uutuuksien suojaamiseksi ja perustettiin kansainvälinen liitto kasvinjalostajien suojaksi (UPOV). Liiton jäseniksi voivat liittyä valtiot, joilla on sopimuksessa määrätyt vaatimukset täyttävä lainsäädäntö. UPOV:n uusitun sopimuksen mukaan myös hallitustenvälinen kansainvälinen yhteisö, kuten esimerkiksi Euroopan yhteisö, voi liittyä UPOV-järjestön jäseneksi edellyttäen, että yhteisön lainsäädäntö on UPOV-sopimuksen mukainen.

Euroopan yhteisössä on vuonna 1994 an-

nettu asetus yhteisön kasvinjalostajaoikeuksista (EY) N:o 2100/94. Asetus on laadittu UPOV-järjestön vuoden 1991 määräysten mukaisesti. Asetuksen mukaan yhteisön kasvinlajikeviraston myöntämä yhteisön kasvinjalostajaoikeus on voimassa kaikissa yhteisön jäsenmaissa. Euroopan yhteisön jäsenvaltioilla on Kreikkaa ja Luxemburgia lukuun ottamatta voimassa kasvinjalostajaoikeutta koskeva lainsäädäntö. Jalostajalla on näin ollen mahdollisuus hakea joko kansallista tai yhteisön jalostajaoikeutta. Suomalaisiin kasvilajikkeisiin on haettu ainoastaan kansallista jalostajaoikeutta.

2. Ehdotuksen pääasiallinen sisältö

UPOV:n yleissopimuksessa todetaan, että hallitustenväliset organisaatiot, joilla on toimivalta yleissopimuksen piiriin kuuluvissa asioissa ja omaa lainsäädäntöä, jossa säädetään jalostajaoikeuksien myöntämisestä ja suojaamisesta ja joka sitoo kaikkia sen jäsenvaltioita, voivat liittyä UPOV-yleissopimukseen. Neuvoston asetuksella 2100/94/EY, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna 29 päivänä huhtikuuta 2004 annetulla neuvoston asetuksella 873/2004/EY, on vahvistettu yhteisön kasvinjalostajaoikeuksia koskeva järjestelmä, joka mahdollistaa Euroopan yhteisön liittymisen UPOV-yleissopimukseen.

Euroopan yhteisö on pyytänyt UPOV-neuvostolta lausuntoa siitä, onko sen lainsäädäntö yleissopimuksen määräysten mukaista.

Euroopan yhteisö esitti tällaisen pyynnön 1 päivänä huhtikuuta 1997 neuvoston asetuksen 2100/94/EY ja sen täytäntöönpanosäädösten osalta. UPOV-neuvosto teki 29 päivänä huhtikuuta 1997 päätöksen, johon sisältyi myönteinen lausunto.

3. Lainsäädännölliset vaikutukset

Suomen kasvinjalostajanoikeuksista säädetään kasvinjalostajanoikeuslaissa (789/1992). Lakia ei ole kuitenkaan tarvetta muuttaa ehdotuksen takia.

4. Ehdotuksen taloudelliset vaikutukset

Vuonna 2004 jäseninä olevien EU:n jäsenmaiden yhteenlaskettu UPOV:n maksuosuus oli 30.30 yksikköä (yksikkö = 34,375.57 euroa), josta Suomen osuus 1 yksikkö. Suunniteltu yhteisön maksuosuus olisi 5 yksikköä (171 877,85 euroa). Ehdotuksella ei ole suoraan kansallisia taloudellisia vaiku-

tuksia.

5. Ehdotuksen käsittelyvaiheet EY:n toimielimissä

Ehdotusta on käsitelty neuvoston työryhmässä 18.2.2005. Jäsenvaltiot voivat periaatteellisesti hyväksyä ehdotuksen.

6. Kansallinen valmistelu

Ehdotus on esitelty maatalous- ja elintarvikkeajaoston alaisessa lisäysaineita ja kasvinjalostusta käsittelevässä alajaostossa 25.1.2004. Kokouksissa olivat edustettuina muun muassa kasvinjalostajien ja maataloustuottajien edustajat. Virkamiesvalmistelu on tehty maa- ja metsätalousministeriössä.

7. Valtioneuvoston kanta

Valtioneuvosto suhtautuu komission ehdotukseen myönteisesti. Ehdotus myötä myös yhteisö tulisi olemaan edustettuna UPOV-neuvoston ja muiden UPOV-neuvoston perustamien elimien kokouksissa.